

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XLI. Mandatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Notandum secundò, Per consuetudinem introduci potest, ut aliquis in eadem Ecclesia Præposituram, aliâque dignitatem, seu Personatum obtineat unâ cum canonicatu. Ita *Gl. hic in notan. Franc. n. 2.*

CAPITULUM XL.

Quodam.

PARAPHRASIS.

Cælestinus V. Papa Titio contulit canonicatum datis executoribus, qui vacantem, vel proximè vacaturam præbendam eidem providerent; postea Cajo similem gratiam concessit, additâ etiam clausulâ, seu decreto irritante, videlicet, ut is alijs, etiam priorum gratiam à Sede Apostolica consecutus, anteferretur. Accidit autem, ut executores ignorantes posteriorem gratiam factam esse Cajo, præbendam vacantem Titio conferrent. Deinde Successor Bonifacius VIII. omnes gratias duorum antecessorum, quibus jus in re acquisitum non fuit, revocavit. Hoc in casu dubitatur, cuiam debeat ea præbenda, Titione, an Cajo. Respondet hic Bonifacius, quòd neutri: non enim priori, sive Titio, quia collatio ipsi, quamvis ignorantibus facta fuerit, post & contra decretum Cælestini, quo voluit Cajum prioribus anteferri, adeoque prioribus gratijs derogari. Neque Cajo, quia ipsi collatio præbendæ facta non fuit, ideoque nec jus in re quæsitum, ante decretum Bonifacij revocatorium gratiarum, quæ à duobus antecessoribus data sunt.

SUMMARIUM.

1. Vim suam obtinet, etiam erga ignorantes, decretum Papæ revocatorium.
2. Neque convalescit prima gratia, si data cum decreto irritante posterior postmodum revocetur, nisi obreptitia sit hac posterior gratia.

Notandum primò, Decretum Papæ revocatorium gratiarum, aut irritans facultates, à se, vel antecessoribus suis concessas, vim suam obtinet, etiam erga ignorantes. Ita *Joan. And. hic in Gl. v. ignorantes. Lapsus & Anchoran. not. 3.* Et habet id maximè locum in rebus beneficialibus, in quibus Papa plenam potestatem noscitur habere, prout docui *lib. 1. tract. 4. c. 2. in fine.*

Notandum secundò, Si gratia alicui facta sit cum decreto revocatorio, aut irritante gratiæ priùs collatæ alteri; postea verò gratia posteriùs data revocetur, non ideo convalescit gratia prior, quæ per decretum semel infirmata fuerat, quia, quod semel extinctum est, reviviscere non potest absque novo efficiente, seu concedente. Ita *Anchoran. hic not. 5.* qui bene postea limitat, nisi posterior gratia ostendi possit obreptitia, aliòve laborans defectu, quemadmodum, nec testamentum solemne revocatur per posteriùs minus solemne, quia non præstat impedimentum, quod de pure non sortitur effectum *reg. 52. in 6.*

CAPITULUM XLI.

Mandatum.

PARAPHRASIS.

Si Pontifex mandârit alicui, ut beneficium proximè vacaturum, cujus collatio ad Capitulum Narbonensis Ecclesiæ pertinet, Titio Clerico conferret, in hoc mandato comprehenduntur tam beneficia, quæ ex statuto aut consuetudine Capituli in communi conferri solent, quàm ea, quæ à singulis Canonicis vice, & autoritate Capituli conferuntur. Verùm ad beneficia, quorum collatio specialiter annexa est dignitati, personæ, aut officio, tale mandatum se non extendit; idèmq; sentiendum, si collatio ad Canonicos ratione præbendarum suarum specialiter spectet, præterquam si in mandato expressum sit, ut Titio beneficium conferatur, cujus collatio ad

Capitulum spectat communiter, aut di-
vifim. Hoc in casu etiam ea beneficia
comprehendi censentur, quorum colla-
tio ad Canonicos singulos, ratione colla-
tiorum præbendarum, pertinet.

SUMMARIUM.

1. Tribus modis ad Canonicos spectare po-
test collatio beneficiorum.
2. Jura Collegij varia sunt, si consideren-
tur collegialiter, & si considerentur
divisim secundum singulares per-
sonas.

Notandum primò, Collatio benefi-
ciorum ad Canonicos tribus modis spe-
ctare potest. Primò conjunctim seu capi-
tulariter, ita ut illi conferendum sit, in
quem major pars consenserit. Secundò, ut
unus conferat, vice, & auctoritate Capi-
tuli, quod frequens est in Ecclesijs Germa-

niæ, ut certos menses, aliave distributa
tempora habeant, in quibus vacantiæ bene-
ficia, seu canonicatus, singuli Canonici,
nisi menses Pontificij sint, Capituli vicem
repræsentantes conferant, idemque de Gal-
licanis Ecclesijs testatur *Gl. hic*. Tertio, si
jus collationis annexum sit certo officio,
aut præbendæ canonicali.

Notandum secundò. Alia sunt jura Col-
legij considerati collegialiter seu commu-
niter, alia verò sunt jura Collegij conside-
rati secundum singulares, & diversas perso-
nas, quæ in eo sunt; quapropter, si quis-
piam Collegium aut universitatem quam-
cunque, non tantum in communi, sed et-
iam divisim, & singulariter obligare velit,
necesse est, ut id exprimat, quia nomen Ca-
pituli seu Collegij, cum collectivum sit,
non significat singulos, sed universos, seu
conjunctos.

TITULUS VI.

DE CLERICO ÆGROTANTE, VEL DE-
BILITATO.

Um beneficia Ecclesiastica
dentur Clericis propter præ-
standum officium *c. ult. de
rescriptis in 6.* dubitari non
immeritò potest, quid agen-
dum, si Clericus Beneficia-

rius propter ægritudinem vel mutilationem
officium præstare non possit, ideò de hac re
subjungitur

peditur, ea omnia præbere debeat Epi-
scopus, quæ ante infirmitatem Clericus
ab Ecclesia percipiebat, quia nisi id fiat,
alij eo exemplo deterrentur, ac proinde
pauci invenientur, qui Ecclesiæ servire
velint.

SUMMARIUM.

1. Ex juris benignitate habetur proser-
viente, qui infirmitate impeditus,
officium præstare non potest.
2. Beneficiarij Clerici benignè à Prælati-
s tractandi sunt.

Notandum primum. Qui infirmitate
impeditus est, quò minus Ecclesiæ ser-
viat, officiumque præstet, ex juris benigni-
tate habetur pro serviente, & ac residente,
prout docui *in c. ad audientiam 15. de Cle-
ricis non residentiibus, & c. unico eodem in 6.*

Y 3

No-

CAPITULUM I.

Cum percussio.

PARAPHRASIS.

Gregorius I. Pontifex scribit ad Candi-
dum Episcopum *lib. 2. registri epist. 5.*
quòd Clerico, non obstante ejus infir-
mitate, per quam à servitio Ecclesiæ im-